

Železarn

glasilo kolektiva železarne jesenice

JESENICE, 9. JUNIJA 1962

ŠTEVILKA 23/IV

3. redno zasedanje CDS

Sprejet je finančni načrt za leto 1962

Po daljši razpravi v ustreznih službah na upravi podjetja, posvetih z oblastnimi in političnimi organizacijami in po obravnavah v ekonomskih enotah, je bil na zasedanju centralnega delavskega sveta 1. junija letos ponovno obravnavan in tudi potrjen finančni načrt za l. 1962.

Značilnost letošnjega finančnega načrta je, da predvideva proti prejšnjemu letu višjo vrednost prodaje za 1.850.000.000 dinarjev, povečanje proizvodnih stroškov za 1.069.000.000 dinarjev ter padec dohodka za 571.477.000 dinarjev, isto udeležbo za osebne dohodke 5.020.230.000 din ter padec skladov podjetja za 11.000.000 dinarjev — sama razmerja, ki terjajo obravnavo in pojasnilo.

Povečanje vrednosti prodaje oz. produktivnosti za 5,4% lahko zmoremo tudi še na naših starih pečeh in strojih, morda celo še več, če bi izkoristili vso kapaciteto naprave za belo pločevino ter javorniške kalilnice, izdelali namesto navadne več patentirane žice, namesto okroglih nekaj kvadratnih cevi, namesto navadne več kvalitetne pločevine itd. Torej na povečanje prodaje deluje več faktorjev: večja produktivnost, premik v kvaliteto in pa delna ponovna usposobitev zastarelih proizvodnih naprav (SM peči, valjarna 2400, žična valjarna, modernizacija mehanične delavnice).

Glavni skok proizvodnih stroškov je v predvideni vrednosti porabe materiala, saj bomo, računano za celo leto, plačali več za:

rudo 700.000.000 din.
staro železo 1.367.000.000 din.
in razne legure 100.000.000 din
skupno samo za
osnov. surov. 2.167.000.000 din.

Po raznih razpravah pa smo proti lanskemu letu znižali razne prispevke, in sicer smo zmanjšali

prispevek za vodni sklad za 283.000.000 din,
prispevek za odškodnino, povzročeno zaradi zapraševanja za 36.000.000 din,
znižali stroške na račun tujih storitev za 181.000.000 dinarjev.

Poleg tega pa je pri proizvodnih stroških še amortizacija za zamenjavo v znesku

1.390.983.000 din, ki pa je proti lanskemu letu višja le za 63.000.000. Bolj občutno posega v stroške amortizacija za investicijsko vzdrževanje v znesku 1.722.000.000 din, ki je od leta 1961 narasla za 424 milijonov din.

To so glavni pojavi v dinamiki stroškov in lahko pri tem mnogo prihranimo. Razumljivo je, da višji stroški nastajajo tudi zaradi povečanja obsega proizvodnje in da vse to vpliva, da kljub višji prodaji proti lanskemu letu za 1.850 milijonov dinarjev nazadnje obstanemo pri manjšem dohodku. Da je dohodek letos še bolj v upadanju, je

povzročil tudi višji splošni prometni davek, ki se je dvignil samo za pol odstotka, pa je že 172.000.000 din manj dohodka. Predvidevamo, da bomo morali pri borbi za obstanek in prodajo naših izdelkov na svetovnem tržišču žrtvovati 400.000.000 dinarjev dohodka in za vpliv cen na domačem tržišču še nadaljnjih 200.000.000 dinarjev.

Ko vse te pojave spoznamo, nam postane razumljivo, da bomo imeli močno okrnjen dohodek, ki bo proti lanskemu letu nižji za skoraj 600 milijonov dinarjev. Zato je prvo vprašanje — kaj bo z našo udeležbo za osebne dohodke in sklade podjetja? Saj s tem, ko so porušena razmerja stroškov pri obratovanju proizvodnih stroškov enote izdelka, na kateri osnovi v prvi obliki črpamo svojo udeležbo po »cenikih«, ne (Dalje na zadnji strani)

Ukrepi za izboljšanje gospodarskega položaja v železarni

Nismo še napravili vsega za izboljšanje naših rezultatov

V zvezi z gospodarsko problematiko v našem podjetju, ki so jo obravnavali že samoupravni organi, nas je zanimalo, kakšni ukrepi so storjeni oz. predvideni s strani tehničnega vodstva v podjetju za izboljšanje trenutnega položaja. O tem nam je tehnični direktor tov. Bogomil Komovec povedal:

»Celotni tehnični sektor s šefi grup obratov in obratovodij je začel že v začetku letošnjega leta analizirati vzroke poslabšanja gospodarskega položaja naše železarne. Ugotovili smo, da podjetje ne dela slabše kot prejšnja leta oziroma da rezultate celo izboljšuje. Vendar pa to izboljšanje ni zadostno, da bi pokrilo zunanje vplive, predvsem povišane cene surovinam, transportu in drugim uslugam.

Celotno tehnično vodstvo pa je ugotovilo, da še nismo napravili vsega za izboljšanje rezultatov. Zato smo začeli z borbo v treh smereh:

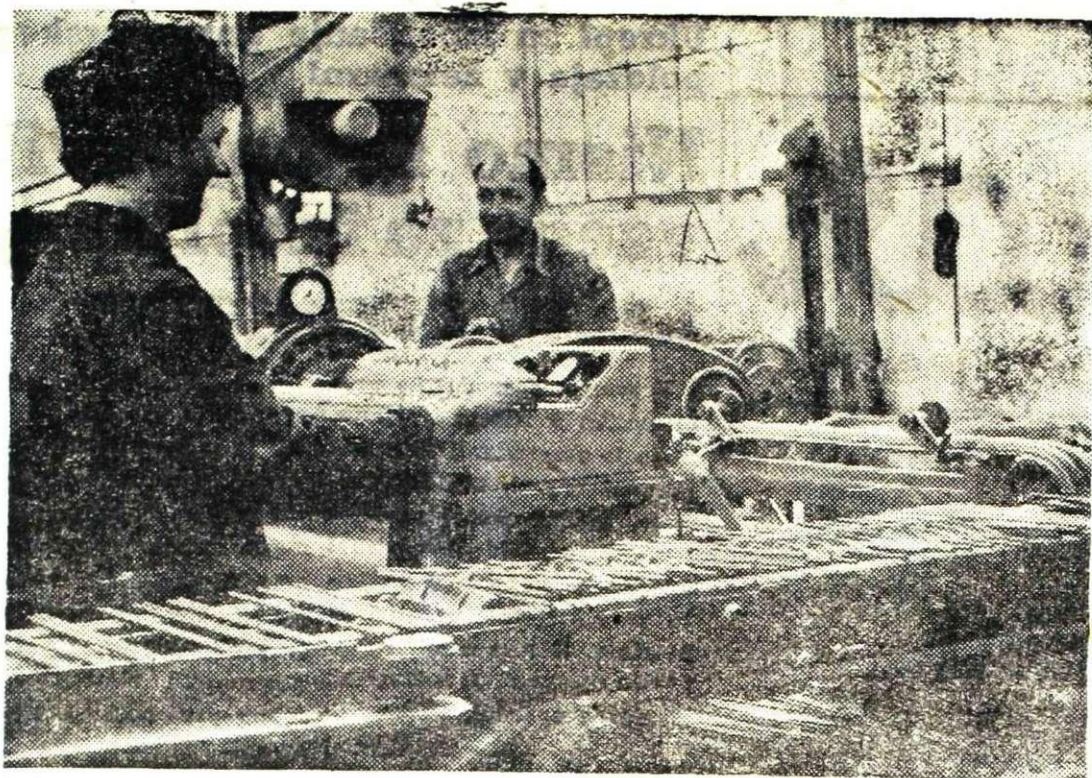
- povečati moramo realizacijo vsaj na planirano raven,
- znižati število zaposlenih delavcev,

— varčevati pri materialnih stroških in uslugah.

V ta namen so bili izdelani skupaj z obratovodstvi pokazatelji, o katerih mora nujno razpravljati vsaka ekonomska enota. Obratovodstva so bila opozorjena na nekatere ključna mesta potrošnje posameznih materialov. Posebno pozornost pa smo posvetili izplenom, za katere na žalost ne moremo trditi, da so v vseh oddelkih zadovoljivo visoki.

Priporočeni so ukrepi za znižanje stroškov vzdrževanja, pri investicijskem vzdrževanju pa ukrepi varčevanja, ki jih bomo nadaljevali in še bolj zaostriili.

Vse te mere ne bodo mogle popolnoma rešiti problemov železarne, lahko pa bomo z njimi odpravili tiste, ki jih v zadnjih letih še nismo uspeli rešiti. Poleg

Največ večjih podjetij, ki so bila glavni potrošnik naše elektrode »Drava«, se je preusmerilo na zagrebško elektrodo EZ-5, ker jim po varilno-tehničnih lastnostih bolj ustreza, čeprav je za približno 40 % dražja

Zakaj je prišlo do zastoja pri prodaji elektrod?

Eden od vzrokov za razmeroma težavno situacijo pri prodaji naših elektrod je prav gotovo v tem, da se nismo pravočasno prilagodili z asortimantom dejanskim potrebam in zahtevam tržišča. Prav tako kakor v ostali Evropi in drugod po svetu, je tudi v Jugoslaviji uporaba rudninsko kislih elektrod, med katere spada tudi naša »Drava«, vedno manjša. Ta tip elektrode v glavnem nadomeščajo z debelo oplasčeno rutilno elektrodo, ki se odlikuje predvsem po bolj-ših varilno tehničnih lastnostih, v primerjavi z rudninsko kislno elektrodo. Ta proces preusmeritve na drug tip elektrode so npr. v Nemčiji začeli že pred desetimi leti in v letu 1960 je znašal delež rudninsko kislih elektrod v celotni potrošnji samo še dobre 3 odstotke. — Zaradi splošnega pomanjkanja elektrod na jugoslovanskem tržišču v našem elektrodnem oddelku še pred nekaj leti nismo občutili potrebe po

spreminjanju asortimana in elektroda »Drava« je še v letu 1960 predstavljala 65 odstotkov celoletne proizvodnje naših elektrod. V letu 1961 pa se je položaj na jugoslovanskem tržišču bistveno spremenil, ker je rekonstruirana tovarna elektrod v Zagrebu skoraj za 100 odstotkov povečala svoje proizvodne zmogljivosti. Povpraševanje po elektrodah je ponehalo in to največ pri »Dravi«, katere delež se je v naši skupni proizvodnji znižal v letu 1961 na 52 odstotkov. V prvem polletju letos pa znašajo naročila za to elektrodo samo še 23 odstotkov od celotne količine. Pri ostalih elektrodah (Jadran, Istra, Galeb 50 in Galeb 70) so naročila v primerjavi s prejšnjimi leti precej večja, a še vedno premajhna, da bi krila tako rapiden padec potrošnje »Drave«. Največ večjih podjetij, ki so bila glavni potrošnik naše elektrode »Drava«, se je preorientiralo na zagrebško EZ-5, ker jim po varilno-tehničnih lastnostih vsekakor bolj ustreza, pa čeprav je za približno 40 odstotkov dražja od naše »Drave«.

Za izboljšanje takšnega položaja na trgu je obratovodstvo elektrodnega oddelka že v začetku leta 1961 začelo intenzivno delati na razvoju novih tipov elektrod. Po precejšnjih težavah smo z razvojnim delom prišli že tako daleč, da smo že pred enim mesecem poslali prve vzorce štirih novih elektrod v razna podjetja, oziroma smo nekaj ton specialnih elektrod tudi že prodali.

Od teh štirih novih elektrod sta »Emona« in »Sava« namenjeni za varjenje masovnih jekel, dočim sta elektrodi Prokron 18/8/6 in

CrWC-600 za posebne namene. Elektroda »Emona« spada po kemični sestavi plašča med rutilno kislji tip in naj bi izpopolnila vrzel, ki je nastala zaradi hitrega padca potrošnje »Drave«. Posebnost elektrode »Sava« pa je v tem, da ima izredno visok izplen pri varjenju (okoli 150 odstotkov na pretaljeni del žice) in spada med takozvane visokoproduktivne elektrode, ki se v inozemstvu vse bolj uveljavljajo. Poleg normalnih elektrod pa je za naš obrat oziroma celo podjetje rentabilno izdelovati tudi določene specialne elektrode, ker imajo veliko večjo prodajno ceno. Kljub majhnim količinam lahko precej vplivajo k povečanju čistega dohodka. Elektroda Prokron 18/8/6 je namenjena za varjenje nekaterih nerjavečih jekel, trdih manganskih, kakor tudi drugih težko varljivih jekel. Elektroda CrWC-600 pa je namenjena samo za navarjanje raznih strojnih delov, ki so izpostavljeni močni obrabi. Omenjeno elektrodo že nekaj časa uspešno uporablja Strojna tovarna Trbovlje za navarjanje udarnih plošč pri drobcih. S tem je bil dosežen tudi precejšen devizni prihranek, ker so prej te elektrode kupovali pri zahodno-nemški firmi Amanit, in sicer po precej visoki ceni (15 DM oziroma 3000 din za kg).

S temi novimi elektrodami upamo, da bomo že v naslednjem letu precej popravili položaj na tržišču elektrod in tako zagotovili obratu nemoteno delo. Seveda pa bo ves napor pri tem zamen, če ne bomo ničesar ukrenili za modernizacijo obrata, ker so določeni stroji že iztrošeni in ves proizvodni proces zastarel. — F. Mlakar

Kakšni so naši osebni dohodki v 1. četrtletju

Višina doseženega osebnega dohodka je, prikazana po različnih kriterijih, lahko različna. Če primerjamo mesečni doseženi osebni dohodek delavca v obratu s kontinuirnim obratovanjem z osebnim dohodkom delavca v obratu, kjer delajo samo v rednih delovnih dneh, bo pri enakih rezultatih dela zaslužek delavca v prvem obratu višji, kar je razumljivo, če izvrši prvi delavec 240 ur, drugi pa samo 200 ur mesečno. Z absolutno višino torej ne moremo primerjati osebnega dohodka delavcev ali ekonomskih enot. Prav tako ne smemo primerjati višine s primerjanjem odstotka razlike variabilnega dela osebnega dohodka, ki predstavlja samo razliko med doseženim in predhodno izplačanim osebnim dohodkom. Predhodno pa izplačujejo posamezne ekonomske enote na račun doseženega osebnega dohodka akontacije v različni višini, zato je razlika, kot ostanek doseženega osebnega dohodka, različna.

Če hočemo torej prikazati višino osebnega dohodka realno in primerljivo, moramo izračunati, koliko je posamezen delavec ali ekonomska enota dosegla osebnega dohodka na osnovno časovno enoto, to je na 1 plačano uro in v kakšnem odnosu je ta višina v primerjavi s planiranim osebnim dohodkom.

Po tem kriteriju podajamo v tabeli pregled doseženih osebnih dohodkov skupno za I. tromesečje in ločeno za mesec april. Podatki za mesec april se nanašajo na doseženi osebni dohodek, ki je zmanjšan za znesek zadržanega dela.

Iz pregleda je razvidno, da je višina doseženega osebnega dohodka kljub zadržanemu delu 11,64 % v povprečju, še vedno enaka planirani višini, ki je priznana za 100 % dosego plana proizvodnje oziroma realizacije.</

Proizvodna disciplina in varčevanje - pogoj za boljše gospodarjenje ekonomske enote

Kot v vseh ekonomskih enotah sta tudi aktiv osnovne organizacije ZK in delavski svet EE hladna valjarne in žičarna razpravljala o gospodarjenju v ekonomski enoti.

Uvedoma so bili člani seznanjeni s problematiko podjetja, nato pa je obratovodja podal izčrpno poročilo o gospodarjenju EE v prvem četrtletju. Iz poročila in razprave smo ugotovili, da so proizvodni stroški v primerjavi s produktivnostjo previsoki, čemur je v veliki meri vzrok slaba proizvodna disciplina.

Navedel bom nekaj ekonomsko zanimivih podatkov, ugotovljenih iz razprave, po katerih je delavski svet EE zavzel naslednje sklepe:

Če bi v žičarni povprečni izplen za prve štiri mesece, ki je bil 96,8 %, dvignili na lanskega, to je samo za 0,34 %, bi proizvodnjo v žičarni povečali za 51.000 kg vlečene žice, kar bi pomenilo okrog 8.500.000 dinarjev dohodka. Poraba votlic je tudi večja, saj smo jih v letošnjem obdobju porabili 225 več, kot v lanskem obdobju, kar znese tudi 2.670.000 din dohodka. Prav tako lahko brez težav znižamo porabo milnega praška in modre galice, ki je v letošnjem letu višja. Samo pri teh neštetih faktorjih bi z boljšim gospodarjenjem lahko v 4 mesecih ustvarili blizu 12.000.000 din več dohodka. V hladni valjarni pa zvišuje materialne stroške prevelika poraba valjev na tono proizvodnje, ker je trikrat večja od evropskega povprečja. Znižati je treba tudi čas menjave valjev na Siemens

Razpravljali smo tudi o uporabi zaščitnih sredstev, vendar je delavski svet mnenja, da se normativ ne menja, ampak je treba poostriži kontrolo o uporabi le-teh. Po obravnavi vzdrževanja in naročanja rezervnih delov je delavski svet EE sklenil, da morajo biti remontni deli dobro pripravljeni, ker bodo tako cenejši in hitrejši, naročanje rezervnih delov pa naj bo točno po načrtih, da ne bo naknadnih popravil in reklamacij.

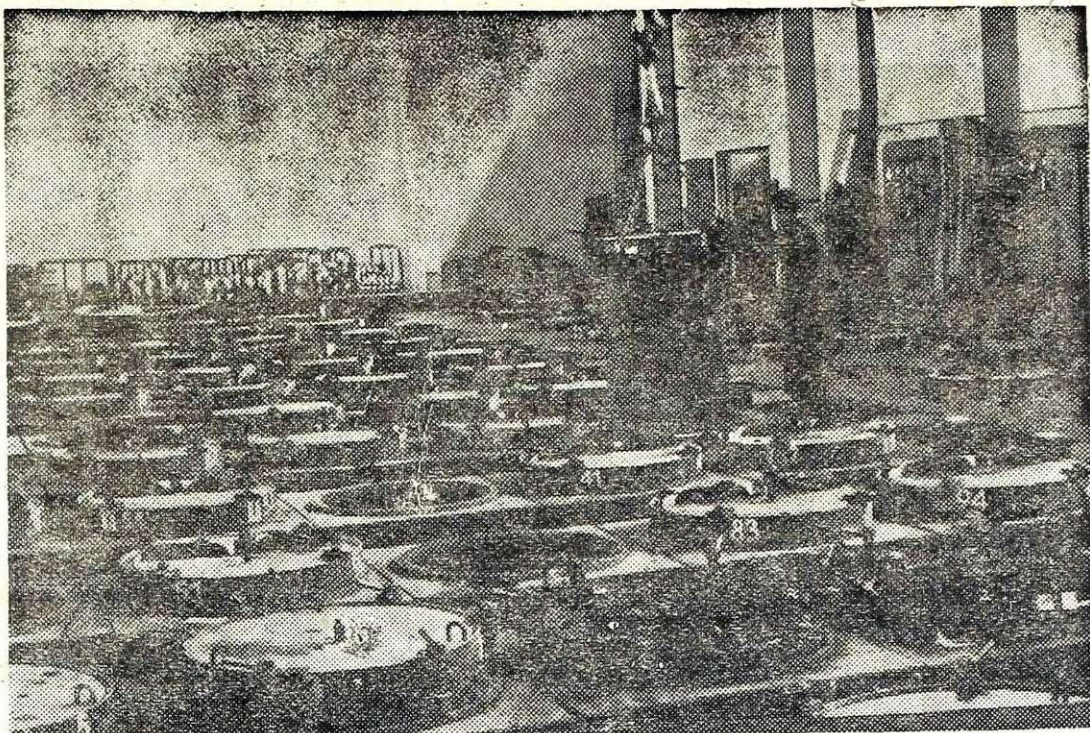
Delavski svet je tudi sklenil, da obratovodstvo s knjigovodstvom stalno zasleduje proizvodne stroške ter o tem mesečno poroča delavskemu svetu oziroma zboru EE.

V razpravi o proizvodni disciplini in o izkoriščanju strojnih kapacitet je bilo ugotovljeno, da nekateri stroji niso v celoti izkoriščeni. Zanimiva je ugotovitev, da bi samo v žičarni, če bi stroji 30 minut več efektivno obratovali, proizvedli v štirih mesecih 1000 ton več vlečene žice, kar pomeni blizu 160 milijonov dinarjev dohodka oziroma na enega zaposlenega v žičarni mesečno 4000 dinarjev več osebnega dohodka.

Precej je bilo govora o vložku, ki ga dobimo iz drugih ekonomskih enot, ker vedno tako kvaliteto kot dimenzijsko ne odgovarja in pri predelavi povzroča slabšo kvaliteto in zvišuje proizvodne stroške.

V kolikor se bo kolektiv ekonomske enote zavedal svojih dolžnosti in upošteval sklepe in nasvete DS EE, bo lahko zmanjšal proizvodne stroške, dvignil proizvodnjo količinsko in kvaliteto.

Tomaz Klinar

Žarilnica v predelovalnih obratih v Hrenovici

Remont valjarne 2400 in posledice?

Mnogo smo že razpravljali in še razpravljamo o velikem remontu v valjarni 2400. Osnove za to so brez dvoma tudi dane. Velika dela pri zamenjavi transportnih trakov z novimi valjenicami, postavitvi nove namesto stare polisne peči in popravila vseh mogočih agregatov, so dala mnogo gradiva za razgovor.

Kaj je v bistvu narobe in kaj je prav, je stvar večne problematike novogradenj, kjer nastopajo trenutne težave pri popolnoma novih zasnovah agregatov in naprav, ki se pod določenim okoljem tehničnih pomanjkljivosti morajo izvesti, da opravijo svojo funkcijo v proizvodnji. Najtežje za graditelje pa je, če je treba naprave brez poskusnega obra-

tovanja takoj vključiti v proizvodnjo, kot je bil to primer v valjarni 2400.

Kdor pozna vse značilnosti izgradnje in predelave, bo zaključil, da je kaj takega mogoče le pri nas. Z deli smo začeli pod težkimi pogoji, ki niso bili absolutni garant, da bodo agregati stekli brez pomanjkljivosti. Enomesečni rok za tak obseg del je bil več kot optimističen, posebno še za izgradnjo nove peči. Toda kljub vsem težavam je bil remont v roku opravljen, saj je valjarne stekla celo štiri dni pred rokom in tudi nova peč je bila zgrajena in skurjena do predvidenega dne. Toda namesto poskusnega obratovanja, kot je povsod v svetu v navadi, je bila takoj vključena v proizvodnjo in pokazale so se seveda pomanjkljivosti.

Že pri valjenicah je bilo nekaj pomanjkljivosti in sicer so bile izdelane preveč točno. Nekaj mest smo morali napraviti bolj ohlapnih zaradi raztezanja in temperaturnih pogojev. Nerodnost je bila v tem, ker je bilo to že med proizvodnjo in ne v poskusnem obratovanju, toda sedaj že delujejo popolnoma v redu.

Kaj pa peč? Ta je popolnoma nova, pravimo, da je sodobna in je bila tudi brez poskusnega obratovanja takoj vključena v proizvodnjo kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki jih je le težko odpravljati pod takimi pogoji. Čeprav smo bili pri nekaterih podrobnostih zelo skeptični, je prevladal optimizem. Peč ima nekaj dobrih lastnosti, ki jih naše ostale peči nimajo. Večinoma so naše peči tujega izvora, nova peč v valjarni 2400 pa je izdelana doma. Konstruktor je Vatrostalna iz Zenice, izdelale so jo naše domače tovarne in postavili naši vzdrževalci, zidarska

dela pa Vatrostalna iz Zenice. Jasno je, da vsaka gradnja prinaša tudi določene pomanjkljivosti, ki jih odpravljamo postopoma, kot je tudi primer pri tej novi peči in položaj ni tako kritičen, kot nekateri smatrajo.

Karakteristične za novo peč so vodno hlajene cevi s prokron tračnico, nov sistem čelnega kurjenja v obeh conah s kompletno avtomatiko, novi rekuperatorji in viseči obok, kar tudi predstavlja donekle

Znižajmo stojnine

Lani smo plačali 167,366.270 dinarjev stojnin vozovnih zamudnin, 25,622.510 dinarjev za okvare na vozovih in 60,846.720 dinarjev pavšalne vozovne zamudnine za okvarjene vozove (na voz okrog 10.560 dln). Do leta 1961 železnici ni bilo treba plačevati zamudnine za vozove, ki so stali na postajah, ker je bila prekoračena razkladalna zmogljivost železarne. Razkladalni rok je bil 10 ur, v globalni obračun pa so bili šteti vozovi do 32 ur itd. Z osamosvojitvijo železniških transportnih podjetij pa so prost razkladalni rok pri JZ vozovih skrajšali za 2, pri inozemskih vozovih pa za 4 ure, v globalni obračun pa štejejo vozove le do 24 ur zadrževanja. Tarifo za stojnino pa so povečali do 12 ur preko roka zadrževanja od 200 na 300 dinarjev ter nad 12 ur od 400 na 600 dinarjev. S tem so se pogojili za železarno zelo poostri. Ob rekonstrukciji bodo vložena znatna sredstva za povečanje razkladalne zmogljivosti ter bo med drugim postavljena nova kip-naprava za rudo in koks, za raz-

kladanje starega in surovega železa pa nabavljena nova dvigala.

Stroški za vozovne zamudnine in okvare voz izdatno bremene proizvodne stroške in v veliki meri zmanjšujejo dohodek podjetja. Da bi do rekonstrukcije, ko bodo glavni razkladalni problemi rešeni, vendar storili vse, da bi bili ti stroški čim manjši, so bili na pobudo komercialnega sektorja že večkrat sklicani vsi neposredno odgovorni za nakladanje in razkladanje železniških vozov. Po treh sestankih, na katerih smo obravnavali nakladanje vozov, so v glavnem rešena vsa vprašanja ter praktično tu v bodoče ne bo stojnin.

Težje pa je pri razkladanju vozov. Problematiko razkladanja smo širše prvič obravnavali na sestanku v maju letos. Delovodje in skupinovodje so govorili največ o razkladalnih kapacitetah, o pomanjkanju čistivcev vozov, nabavi surovin ter dostavi vozov. Zaradi obsežnosti je bilo na tem sestanku možno obdelati le problematiko razkladanja rude in koks v

Hrenovici. Za izboljšanje je bilo predlagano, da bi prosili železniški transportni podjetji Tuzla in Banja Luka, da bi dodeljevali vozove z visoko steno predvsem za koks, z nizko steno pa za rudo. Sedaj je to namreč večkrat obratno. Vztrajali naj bi, da bo pošiljanje rude čim bolj enakomerno. S portalne-

ga žerjava naj bi odstranili silos, da bi lahko razkladali rudo na obeh tirih. Da ne bo treba lokomotivi z rudnega dvora v tovarno, bo ročna zaloga olja na signalnem bloku. Razkladavci in osebe, ki so neposredno odgovorne za razkladanje, naj bi bile za to delo stimulatивно in pravilno nagrajene, na haldi

pa bomo morali čimprej pridobiti več prostora za razkladanje rude.

Takih sestankov bo še več in prepričani smo, da bomo s takim načinom sodelovanja delo tudi pri razkladanju vozov občutno izboljšali. Tako bomo znižali stroške podjetja in povečali dohodek.

Branko Blenkuš

Dopolnilno izobraževanje naj nujno spremlja naše delo

S 1. 6. 1962 je bil zaključen seminar za obratne personalne uslužbenke, ki ga je organiziral kadrovski sektor železarne.

Na seminarju, ki je trajal od 23. 4. 1962, so bile obravnavane razne aktualne teme v obliki predavanj in razgovorov. Obsegale so delavsko pravo, disciplinske odnose, industrijsko psihologijo, formiranje osebnega dohodka in nagrajevanje ter osnutek novega poslovnika za ZJ.

Zanimivo je bilo predavanje o obliki intervjuja pri sprejemu, premestitvi ali od-

puštu delavca in uslužbenca, kar je že del sodobnega poslovanja in metod kadrovske službe. Z zanimanjem je bilo spremljano tudi predavanje tov. Casermana o industrijski psihologiji, o medsebojnih odnosih in na splošno o psihologiji osebnosti. To je pri nas še mlada veda, ki pa ima lepo bodočnost, saj so pravilni medsebojni odnosi eden temeljnih pogojev za uspešno družbeno upravljanje in napredek. Takih predavanj bi si še želeli.

Obravnavan je bil tudi osnutek novega pravilnika,

ki ga pripravlja kadrovska služba podjetja. Ta osnutek se sicer v glavnem oslanja na dosedanje predpise in pravilnik o delovnih razmerjih ZJ, z njim pa bo urejeno tudi enotno poslovanje glede statistike in evidence ter nekaj pozitivnih sprememb, ki se nanašajo na administrativno poslovanje kadrovske službe.

Marsikaj nam je pojasnila tudi razprava tov. Faletiča o formiranju osebnega dohodka po EE in o nagrajevanju po enoti izdelka.

Cepprav so nekatere uslužbenke mislile, da vse to poslovanje že poznajo iz prakse, so v večini mišljenja, da človek ni nikoli tako razgledan, da ne bi pri vsaki stvarici slišal še kaj novega, česar še ne ve, pa bi bilo dobro, da bi vedel. Prav personalne uslužbenke v obratih bi morale biti tiste, ki morajo brez pogojno poznati v detajlih vse naše predpise in zakone, ker le na tak način lahko uspešno opravljajo svojo dolžnost.

V našem družbeno-ekonomskem sistemu se pojavlja mnogo sprememb, ki se jim moramo prilagoditi in ki terjajo od nas vseh širšega znanja in vzporedno s tem tudi stalno dopolnilno izobraževanje. Če bodo tudi nadaljnji seminarji takšni, da bodo spodbujali k intenzivnejšemu razmišljanju o reševanju raznih problemov in k plodnejšemu delu, bodo brez dvoma dosegli svoj namen in uspeh.

Milana Ivanović

ZAHVALA

Gibanje stroškov za stojnine in okvare na JŽ vagonih

Vključno z majem smo plačali:

redne stojnine za 16.330 voz 90.093.200 din;

za okvare 1829 voz 8.004.319 din;

stojnina za okvarjene vozove 1829 voz 19.314.240 din;

skupno 117.411.759 din.

(Računi za okvare na vozovih za april in maj še niso dostavljeni).

STOJNINA ZA MAJ, RAZDELJENA PO OBRATIH IN MATERIALIH:

plavž	din
koks	90.300
ruda	14.095.920
žlindra (nakl.)	8.400

jeklarna	
staro železo	425.400
grodelj	6.600
elektrode	10.800

plinski generatorji	
mazut	1.754.520
premog oreh	56.400

predelovalni obrati	
tračno železo	159.600
žičniki (nakl.)	600

transport	
a) ročno razkladanje:	
apno	1.605.600
premog grah.	124.200
premog lignit	43.200
premog kocke	108.400
prod	31.800
glina	317.700
liv. pesek	12.600
embalaža	43.800
ferolegure	93.000
cink klorid	2.400
magnezit	69.600
jeklenke (nakl.)	10.800
jedavec	12.300
lepenka	19.200
metan	10.200

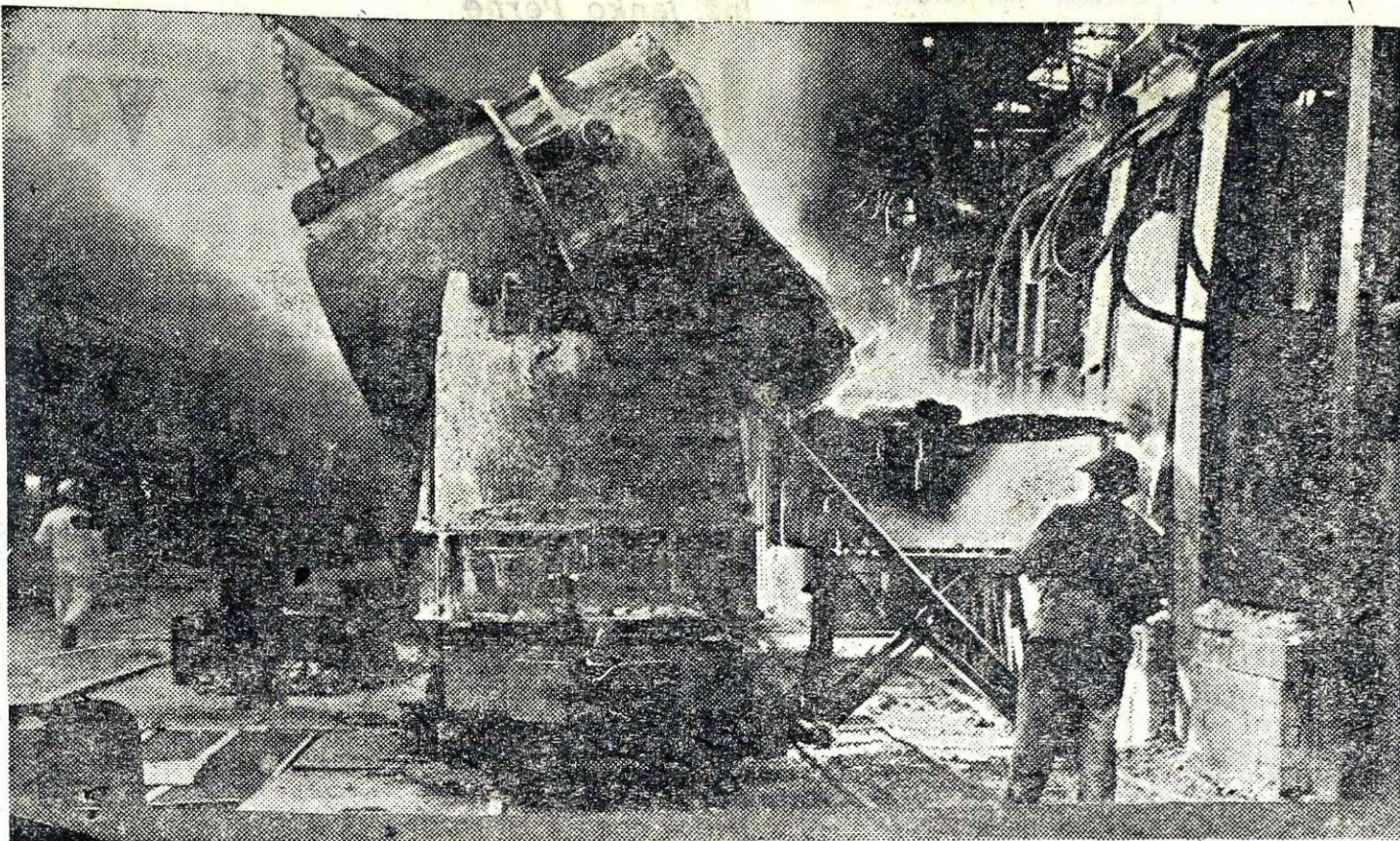
b) strojno razkladanje:	
ognjevdružna opeka	7.500
apnenec	82.200

c) Dobrava-Vintgar	133.200
globalni stroški	949.100
skupaj	20.285.340

N. B.

Vest iz martinarne

Po sklepu delavskega sveta EE martinarna morajo vsi člani tega kolektiva obvezno nositi na svojih delovnih mestih čelade. Tako jih imajo že vse tri izmene v starem železu in tudi v ostalih oddelkih, kar jim jih še manjka, pa pričakujejo, da jih bodo dobili v nekaj dneh.

Blokov v jeklarni v bodoče ne bodo odlivali tako, kakor danes, v livni jami, ampak v kokile, ki bodo na posebnih vozovih. Po odlitju jih bodo odpeljali iz livne jame in bo tako v jeklarni odpadla vsaka manipulacija s kokilami in bloki po odlitju.

3. redno zasedanje CDS

Centralni delavski svet je na 3. zasedanju, dne 1. junija 1962 imel na dnevnem redu le dve točki: poročila komisij in letošnji finančni načrt.

V prvi točki dnevnega reda so poročali predsedniki stalnih komisij CDS o delu svojih komisij in predlagali rešitev nekaterih vprašanj. Na

Minuta zamujena - ne vrne se nobena!

Bolj kot kdaj prej je ta krilatica postala aktualna danes, v današnjem tempu življenja in zahtevah proizvodne dejavnosti.

V novembru lani je bil uveden postopek, po katerem se v izhodi na privatne propustnice in vse zamude delavcev in uslužbencev našega podjetja beležijo preko oddelka za obračun osebnih dohodkov in odbijajo od prejemkov prizadetih.

Podatki kažejo, da se s tem število zamud in izhodov ni mnogo zmanjšalo, sicer pa je bil v glavnem cilj ta, da se izhodi na privatne propustnice in zamude ne beležijo kot delovni čas. Po sedanjih propustnicah je ugotovljeno, da so sicer izhodi v privatne namene več ali manj utemeljeni, sodbo o nujnosti teh izhodov pa je težko izreči, ker na to vsak gleda drugače. Opazimo pa lahko, da se je čas izhoda pri nekaterih skrajšal na minimum in da imajo interes, da se čimprej vrnejo na delo. Vendar to le pri posameznikih.

Za prvo četrtletje 1962 je rekapitulacija naslednja:

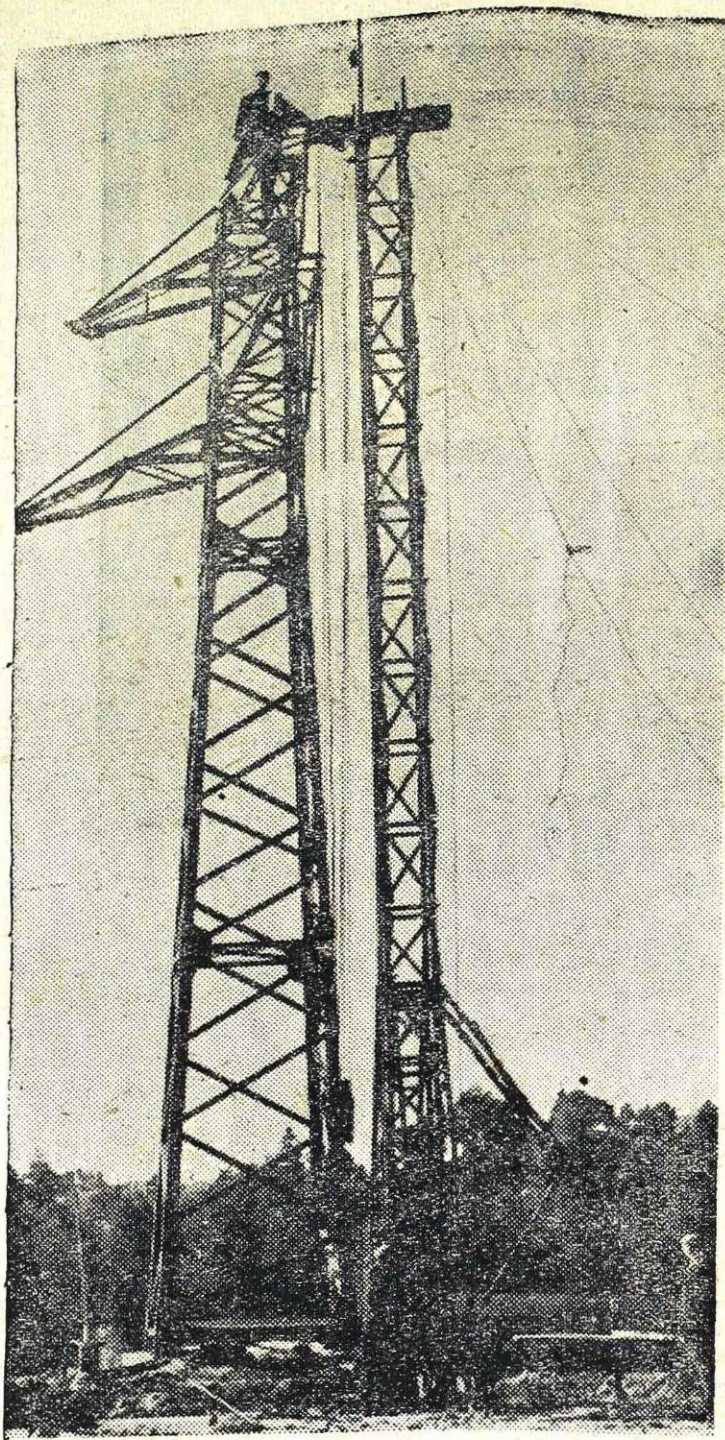
podlagi njihovih predlogov je CDS sprejel naslednje sklepe:

1. O zadrževanju osebnih dohodkov je CDS z ozirom na nekatera nepravilna tolmačenja sklenil, da se korekturni faktor upošteva pri celotnem osebnem dohodku. CDS je sprejel tudi nove korekturne faktorje, izračunane na podlagi osebnih dohodkov v pr-

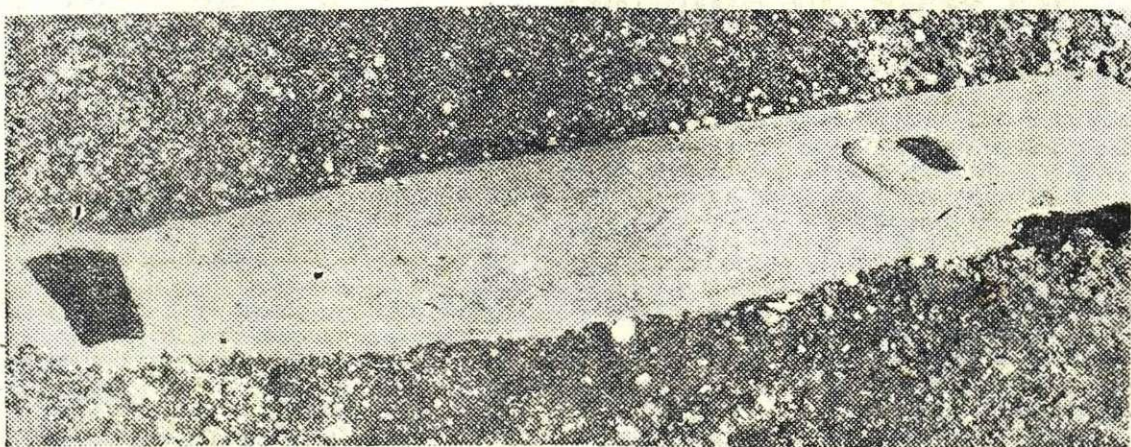
vih štirih mesecih letoš. Najnižji korekturni faktor je 6, nanaša pa se na 92 % dosežene razlike med letošnjim izplačilom in osnovo osebnih dohodkov v letu 1960. Za vsak nadaljnji odstotek razlike korekturni faktor raste za 0,125, tako da pri 180 % razlike doseže 17. Če pa razlika

Inž. Janko Perne

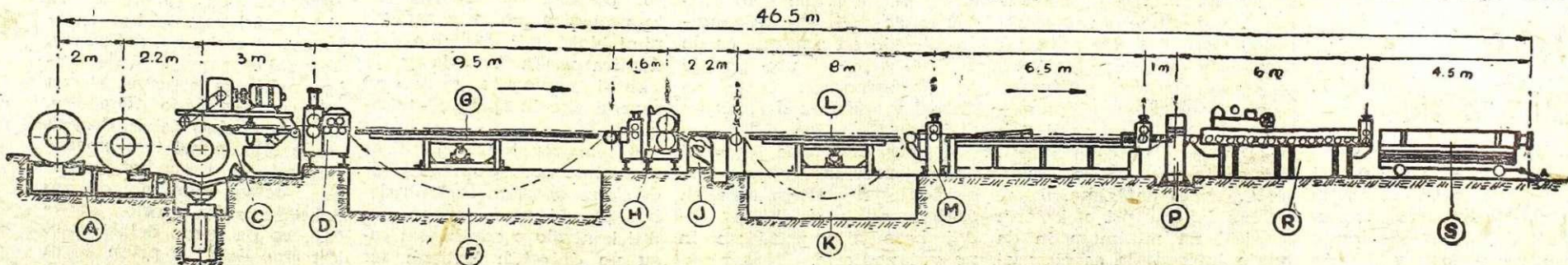
Izgradnja valjarn do let

Pred nekaj dnevi so začeli z rušenjem daljnovoda na Belškem polju. Daljnovod bo treba prestaviti, ker sedanji ovira delo pri gradnji hale vzdrževanja

Halo za vzdrževanje bodo na Belškem polju najprej postavili. Zabetonirani so že temelji in vgrajeni železni nosilci

SHEMATSKI PRIKAZ REZANJA PLOČEVINE

Legenda: A) vstopna rampa, C) odvijalec kolobarjev, D) ravnalni stroj, F) jama za zanko, G) premična miza, H) škarje za stransko obrezovanje trakov, J) škarje za razrezovanje stranskih odrezkov, K) jama za zanko, L) premična miza, M) gonilni aparat, P) škarje za prečno razrezovanje trakov, R) merilna naprava in miza, S) voziček za razrezano pločevino

Nova težka proga oziroma boljše valjarna gredic bo nameščena v hali dolžine 540 m in širine 30 m. Od hale bloominga jo loči 20 m široka hala strojnice, v kateri so pogoni bloominga, valjarne širokih trakov in valjarne gredic, kakor tudi vse pomožne električne naprave.

Valjarna gredic bo sestavljena deloma iz obstoječih valjavniških naprav težke proge, večji del pa bo na novo skonstruiran. Strojne naprave, ki jih bomo prenesli iz obstoječe valjarne, bodo primerno rekonstruirane in modernizirane.

Iz obstoječe težke proge bomo prenesli v novo valjarno: pogon težke proge s stikalnimi omarami, vzbujevalno grupo z motorgeneratorjem, 2500 kW istosmernim pogonskim motorjem in reduktorjem, še novo Bibby sklopko in nove grebenjake z mazalno oljno napravo. Od ogradij pa: ogradije gredic, ki bo tako razmaknjeno, da bo možna vgraditev valjev premera 700 in 2000 mm delovne dolžine. Spremenjena bo tudi pritrditev ogradija na temeljne plošče, ki bo izvedena enako kot pri univerzalnem ogradiju, kakor tudi kapa, ki bo iz enega kosa. Rekonstruirati bo treba tudi ležajne vstavke, dovodke in odvodke, zaradi druge kalibracije in kota dviznih miz. Prav tako bomo uporabili še obstoječe Sack škarje z obema pripadajočima valjnicama, izločili pa potisno napravo za škarjami. Odstranjevanje odpadkov bo mehanizirano in bodo odrezki padli

v jamo za odpadke, kjer bo voz s štirimi posodami, ki omogočajo sortiranje odpadkv. Tudi žigosanje bo mehanizirano.

Na novo pa bodo konstruirane in izdelane nepremične dvizne mize, dolge 10 m, ki bodo prirejene tako, da se bosta obe istočasno dvigali in spuščali. Valjnice na delovnih mizah so premera 400 mm in dolžine 2000 mm z vmesnimi razmaki 600 mm oziroma 1000 mm in imajo samostojni pogon. Mize so opremljene s palčnim prevlačnikom, s katerim lahko premikamo valjanec v prečni smeri v obeh smereh.

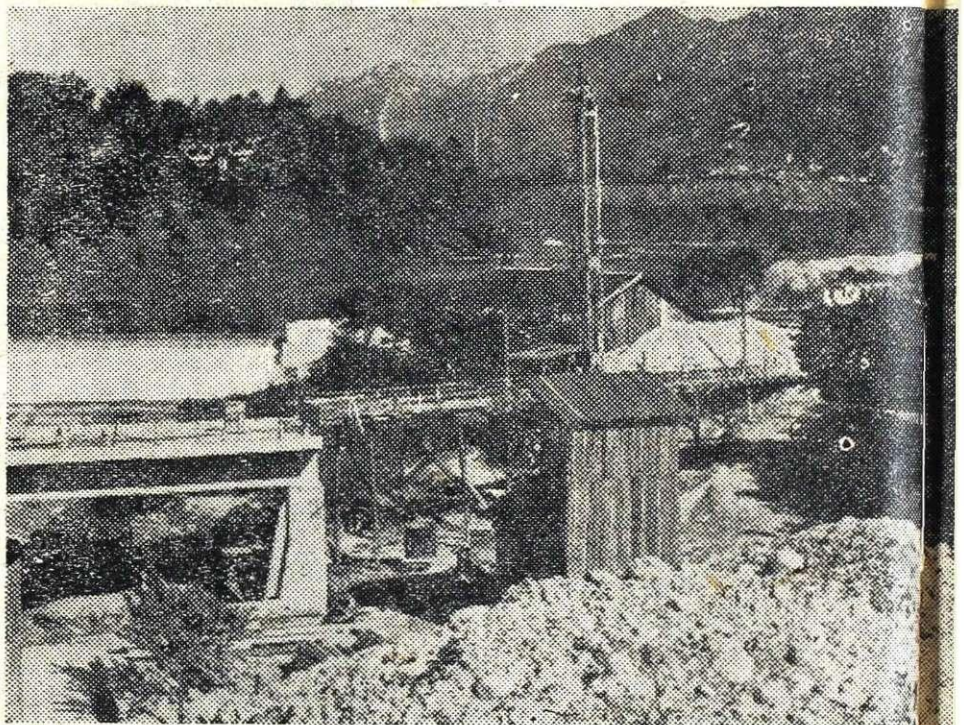
Med dvizno mizo in transportno valjnico na obeh straneh proge je vgrajen

mera 400 mm, dolžine 2000 mm in razmakom 1500 mm. Pogon valjnic je individualen. V to valjnico sega prevlačnik za bloome iz hale bloominga. Valjna steza za progo je dolga 30 m in enaka prej omenjeni valjni stezi pred progo. V podaljškju obeh teh stez so valjnice, delno prosto tekoče, delno na pogon, premera 400 mm in širine 700 mm, ki omogočajo dolžino valjanca do 70 m. Za škarjami je odvodna valjnica s potisnim strojem in hladilnimi gredami, kjer se razrezane gredice ohladijo in nato skladišče v posebne ravnalne naprave, kjer se povežejo.

Predvidena nova kapaciteta proge naj bi bila 100 t/h, kar je pri preseku vložka

ming/slabbing, proglanje širokih trakov, valjarna gredic, ključeno celotno material po prevlačniku usmerjevalno valjarno gredic, dočnosti tudi v dnu bele pločevine, po valjanju posameznikov bi bili naslednji

a) Slačenje blokov: Blokov v jeklini ne bodo odvajali danes v livni, njih bodo vlivali kokile, postavljene ne livne vozove, ki bodo imeli 4-osni, dolgi 4m

Največji objekt na nasipu bo nadvoz čez novi most čez Savo. Tudi ta most bo do konca oktobra letos, ko bodo pričeli s polaganjem tirov oziroma urejevalen

preobračevalec, s katerim lahko valjanec vodimo in obračamo ter ima tri funkcije:

- a) zagrabitev valjanca 300 x 300 mm do 50 x 50 mm s čeljustmi z valjčki, da valjanec lažje dsnj skozi čeljusti,
- b) preobračalec se mora premikati v prečni smeri preko cele valjnice,
- c) preobračalec mora valjanec zavrteti do 200° C.

Valjna steza

ogrodje za va-
trakov in va-
bi tvorile za-
in bo mate-
jamu na bloo-
eni ali v va-
ali pa v va-
ozroma v bo-
ajustažo de-
Postopki pri
meznih izdel-
slednji:

blokov in ogre-

ilami v bodoče
ali tako, kakor
ilami, ampak
ali direktno v
je na poseb-
ve. Na te vo-
normalnotirni,
4 m in široki

nja globinske peči. Bloke bi zakladali še vroče, s temperaturo 800-900 stopinj C, kar bo močno skrajšalo čas ogrevanja in tako pocenilo proizvodnjo. To zakladanje vročih blokov je posebno važno pri kvalitetah, ki so občutljive za hitre temperaturne spremembe.

Zakladala in izvlačila bosta bloke dva klesčna žerjava, kar bo zadostovalo za predvidenih 9 komor, posebno še, ker bo bloke od peči do valjčnic prepeljal poseben voziček. Temperature ogrevanja bodo enake sedanjim, odvisne od kvalitete jekla in torej od 1000 do 1380 stopinj Celzija. Kapacitete posameznih komor so vsklajene s kapacitetami SM in elektro peči v jeklarni. Vsaka komora lahko sprejme blizu 80 ton blokov, kar ustreza polovici šarže 150 tonske SM peči ali celji šarži 80 tonske SM peči. Tako tudi držanje predpisanih temperatur ne bo povzročalo posebnih preglavic. Odpiranje in zapiranje pokrova bosta vodila iz žerjavne kabine žerjavovodja klesčnih žerjavov v zvezi z zakladalcem, medtem ko bo ogrevalac skrbel samo za pravilno ogrevanje vložka v vseh komorah.

Tak način dela, to je direktnega zakladanja toplih blokov v peči, pa bo postavil obrat valjarn kakor tudi jeklarno pred nove probleme, ki jih v dosednji praksi še nismo srečali. Zalog hladnih blokov praktično ne bo (čiščenje bo prenešeno skoraj izključno v fazo polizdelkov) in bodo šli bloki direktno v peči, tako da bo blooming preveljal pač tiste bloke oziroma kvalitete, ki jih bo jeklarna odlila v tem dnevu. Ta pa se bo morala strogo držati od priprave dela predpisanih kvalitet, posebno še, ker bo blooming predvidoma delal na dve izmeni za valjarno gredic, na eno izmeno pa za valjarno trakov, ki bodo pa zahtevale za svoj asortiman različne kvalitete. Poleg tega bo tudi presek blokov za izdelke obeh končnih valjarn različen in bodo za tražave šarže odlite v 8 tonske bloke pravokotnega preseka, za gredice pa v 5 tonske bloke kvadratnega preseka. Šaržo, ki ne bo ustrezala, bomo le s težavo uporabili.

Pred težko preizkušnjo bo tudi priprava dela, ki bo morala za vsako šaržo odlitkov v jeklarni, z ozirom na kvaliteto in dimenzijo blokov, sproti sestavljati iz obstoječih naročil proizvodni program bloominga, kakor tudi končnih prog. Ker bo doba med odlitjem šarže in zakladanjem v peči sorazmerno kratka, po računih okrog 3 ure, bo moral kemični laboratorij OTK v tem času pripraviti dokončne analize in

Nova valjarna gredic na Belškem polju bo sestavljena deloma iz obstoječih valjavniških naprav težke proge, ki pa bodo primerno rekonstruirane in modernizirane

oznako kvalitete dotične šarže, kar verjetno tudi ne bo lahko z ozirom na dosednjo prakso. Samo zelo dobro sodelovanje vseh omenjenih služb z obratom bo lahko prineslo rezultate, ki so potrebni za normalno razvijanje procesa v vseh treh valjarnah.

b) Valjanje bloomov in slabov

Kot sem že omenil, bomo kot vložek uporabljali bloke 1100 x 550 x 1800 mm, težke 8 ton za valjanje slabov oz. debele pločevine, bloke 600 x 600 x 1800 mm, težke 5 ton, pa za valjanje bloomov.

Blooming ogródje bo pri valjanju teh proizvodov delalo kot duo ogródje. Pri kalibraciji valjev smo se odločili za ameriško izvedbo, to je široka ploščata kalibra

v sredini valjev, na straneh pa bi bile vrezane kalibre. Ta izvedba kalibracije ima to dobro stran, da se pritisk pri valjanju enakomerno porazdeli na oba čepa, enakomernjša je obraba valjev in so omogočene velike redukcije. Dimenzije teh kaliber, ki služijo za valjanje bloomov in za krčilne vtike pri valjanju slabov, so odvisne od zaželenih končnih dimenzij. Poleg tega lahko dvigamo zgornji valj, kar omogoča valjanje velikega števila polizdelkov različnih presekov.

Ogrete bloke bo poseben voz pripeljal od globinskih peči do sprejemne valjčnice s tehtnico, kjer bo vsak blok stehšan in teža avtomatično zabeležena. Tako bomo lahko točno ugotovili vložek vsake posamezne dne. Dovodne

valjčnice bodo prepeljale blok do blooming ogródja.

Prvi vtiki, to je odstranjevanje konicitete blokov in rušenje livne strukture, bodo na ploščati srednji kalibri s pogostim obračanjem valjanca za 90 stopinj, da preprečimo risavost na robovih. Nadaljnje valjanje bloomov bo izmenično na ploščati srednji kalibri in kalibrih za končno dimenzijo, medtem ko bomo slabe valjali v glavnem samo na srednji kalibri berz obračanja. Valjanec za slabe bo obrnjen za 90 stopinj v pokončno lego samo takrat, kadar iščemo širino slaba s krčenjem v kalibrah. Zgornji valj je v tem primeru dvignjen tudi za 1000 mm in več.

Dolžina blooma 200 x 200 milimetrov iz 5 tonskega bloka bo okrog 16 m, dolžina

slaba 1100 x 100 mm iz 8 tonskega bloka pa okrog 9,5 m.

Valjanec bodo obračali za 90 stopinj obračalci, montirani v manipulatorjih, medtem ko ga bodo premikali od kalibre do kalibre manipulatorji na obeh straneh ogród

Dvojni jubilej

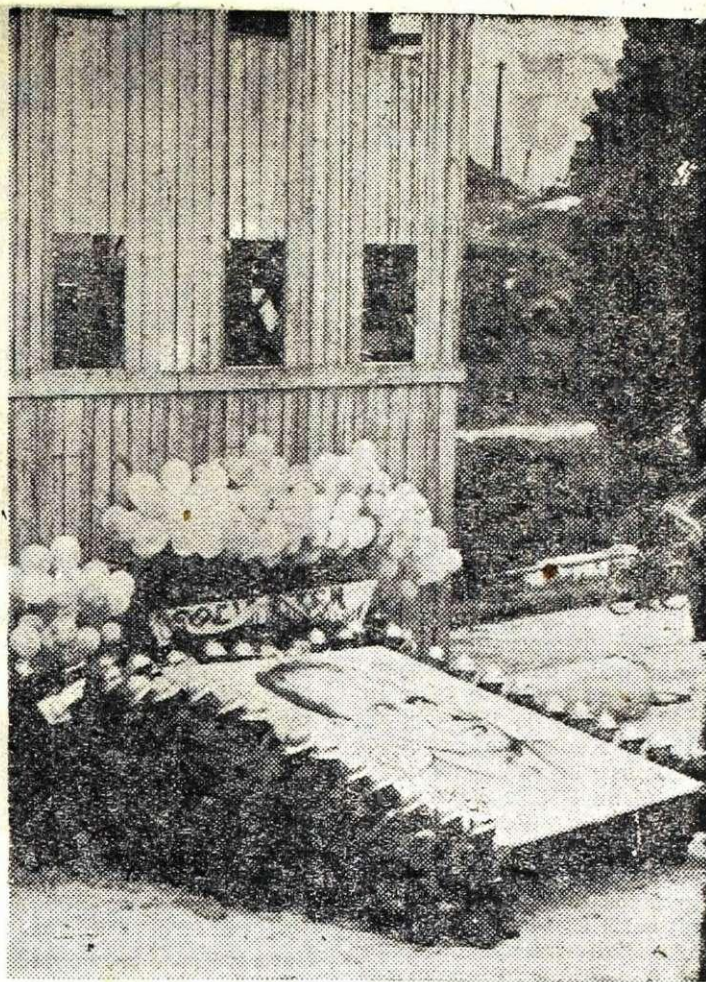
Letos praznuje gasivski odred naše železarne 80-letnico svojega obstoja in 25-letnico obstoja poklicne gasivske enote. Za to praznovanje so se naši gasivci pod vodstvom poveljnika, tov. Gregorja Novaka, temeljito pripravili.

Da bi obe obletnici kar najbolje počastili, so na Jesenicah organizirali republiško tekmovanje gasilskih enot iz industrijskih podjetij, tekmovanja pa se je udeležilo devet

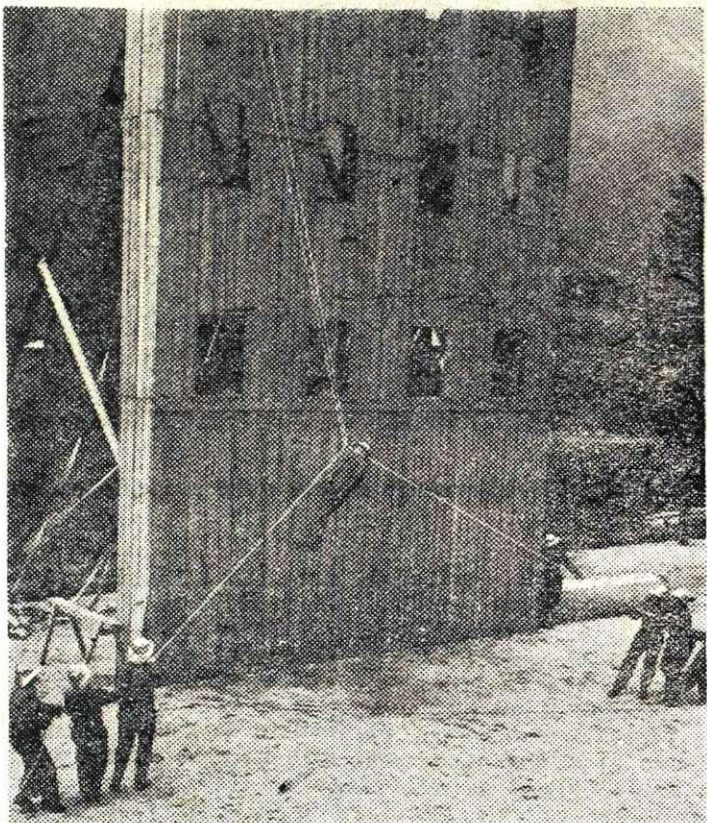
Ob jubileju so našim gasivcem čestitali ter izrekli pohvale in priznanja glavni direktor Železarne Jesenice, inž. Matevž Hafner, poveljnik gasivske zveze Slovenije, tov.

področju gasivske dejavnosti in seveda tudi izkušnje ter potrebne pripomočke za sodobno gašenje požarov. Prav zato so naši gasivci lahko kos vsaki, še tako težki nalogi, ki bi nastala ob požaru. Kakor smo že omenili, naši gasivci razpolagajo s sodobnimi sredstvi za gašenje, nabavljena pa so bila v zadnjih letih. Lahko trdimo, da so bila vložena sredstva za nabavo pripomočkov za sodobno gašenje koristno naložena, saj gasivci z njimi varujejo našo skupno lastnino pred ognjem in drugimi elementarnimi nesrečami.

Ko je glavni direktor, inž. Matevž Hafner, govoril o pomenu preventivne zaščite pred požari in čestital vsem tekmovavcem in še posebej našim gasivcem — jubilarom, je pripel spominski trak na prapor gasivskega odbora Železarne Jesenice. Predsednik upravnega odbora gasilskega odbora Železarne Jesenice, dr. Milan Čeh, je ob zaključku prireditve podelil zmagovalnim ekipam nagrade in priznanja ter diplome našim gasivcem za večletno službovanje v gasivski organizaciji.

V prvi točki velikega gasivskega nastopa so gasivci prikazali simbolično sliko

Na velikem nastopu, ki je bil ob dvojnem jubileju, so naši gasivci prikazali način reševanja ponesrečenca z dvojnimi vrvmi

industrijskih gasilskih enot, izmed katerih so dosegle prva tri mesta naslednje gasivske enote:

1. IGD »Boris Kidrič« Maribor s 1061,7 točke;
2. IGD Železarna Jesenice s 1055,5 točke;
3. IGD Železarna Store z 992,2 točke.

V nedeljo, 3. junija, si je okrog tisoč gledavcev z zanimanjem ogledalo veliko prireditev, s katero so naši gasivci pokazali več sodobnih načinov gašenja požarov in reševanja ponesrečenih ljudi. Mnogi izmed gledavcev so tokrat prvič videli gašenje požara, ki ga n. pr. povzroči električni tok in druge lahko vnetljive snovi. Gasivci, ki so sodelovali pri tej demonstraciji gašenja požarov, so dokazali, da se tovrstne požare ne da gasiti le z vodo, ampak so za to potrebna kemična sredstva. Prireditve je bila na visoki kvalitetni ravni, saj lahko brez pretiravanja trdimo, da so bili posamezni načini gašenja in reševanja ljudi izvežbani, oziroma pripravljeni do vseh potankosti. Stevilni gledavci, ki so si ogledali nastop naših gasivcev, so bili mnjenja, da tak nastop terja izredno požrtvovalnost, trud in napor slehernega posameznika, ki je sodeloval v tej akciji.

Miran Špicar, podpoveljnik OGZ Kranj, tov. Janko Štefe, predsednik občinske gasivske zveze Jesenice, tov. Tomaž Klinar in drugi. Vsi so bili mnjenja, da gasivski odred naše železarne predstavlja monolitno celoto, ki je sposobna tudi že s preventivnimi ukrepi onemogočiti požare, ki bi prizadejali socialistični skupnosti veliko materialno škodo. Glavni direktor Železarne Jesenice in poveljnik gasivske zveze Slovenije sta v svojih pozdravnih govorih tudi povedala, da imamo v železarni bogato tradicijo na

Teden požarne varnosti in teden mladosti

V počastitev 70-letnice rojstva maršala Tita je občinska gasivska zveza Jesenice izvedla požarno-varnostni teden. 13. maja je bilo v Radovljici izbirno tekmovanje, 15. in 16. maja pa so jeseniški poklicni gasivci in gasivci železarne pregledali na območju mesta Jesenice, železarne in Blejske Dobrave vse hidrante. Prav tako so bila 21. in 22. maja predavanja o požarni varnosti v železarni in po vseh šolah v komuni, prostovoljni in poklicni gasivci Jesenic pa so imeli mokro vajo na športnih objektih. V sredo, 23. maja pa je bila slavnostna seja občinske gasivske zveze.

Na dan mladosti ob pol osmih zvečer pa je predsednik ObLO, tov. Franc Treven, izročil jeseniškim gasivcem novo cisterno, ki je že ob 20. uri

sodelovala v veliki mokri vaji pred gledališčem »Toneta Čufarja«, o kateri smo že poročali. Pri tej vaji, ki jo je pripravil in tudi med potekom pojasnjeval poveljnik tovarniških gasivcev, tov. Gregor Novak, so sodelovala gasivska društva iz železarne, s Hrušice, Koroške Bele, Blejske Dobrave, železničarsko gasivsko društvo z Jesenic ter poklicni gasivci mesta in železarne. Skupaj je sodelovalo okrog 80 članov in 30 mladincev in mladink.

Vsa društva so v tem tednu okrasila svoje domove in prav tako izvedla nočne in dnevne mokre vaje ter tako obenem počastila tudi 70-letnico rojstva našega voditelja.

Za zaključek požarno-varnostnega tedna pa je 27. maja organizirala okrajna gasiv-

ska zveza v Kranju veliko parado, v kateri je sodelovalo 985 gasivcev, 60 praporov in 28 gasivskih vozil. Parado je vodil komandir okrajne gasivske zveze, tov. Janez Gros. Na slavnostnem zborovanju po paradi je govoril tudi predsednik republiške gasivske zveze, tov. Matevž Hace, udeležili pa so se ga tudi zastopniki družbeno-političnih organizacij. Jeseniški gasivci pa so v svojem domu uredili tudi bogato razstavo gasivskega orodja in opreme. Z vsemi temi prireditvami so dostojno počastili jubilej jeseniških gasivcev, uspešno izvedli požarno-varnostni teden in počastili 70-letnico rojstva maršala Tita.

Jožá Varl

Obvestilo

3. redno zasedanje

(Nadaljevanje s 5. strani)
tako visokih osebnih dohodkov nimamo pravic.

2. Na predlog komisije za nagrajevanje je CDS sklenil, da cenike izdelkov v posameznih EE ne bomo spremenjali. Vloge teh ekonomskih enot bo CDS upošteval, ko bomo v najkrajšem času pristopili k celotni analizi naših cenikov.

Odobril pa je cenike za nove izdelke v valjarni 1300 in sicer:

za naoljenje pločevine 400 din/t,

za pakiranje pločevine 590 din/t,

za luženje jekla preko standardov 831 din/t in

za luženje prokron pločevine 4400 din/t;

v EE hladni valjarni in žičarni pa za prevaljanje »Permaloy« trakov 135.273 dinarjev/t.

Te nove cene veljajo od 1. junija 1962 dalje.

3. Po predlogih komisije za organizacijo dela in storilnost je CDS imenoval centralno disciplinsko komisijo, ki jo sestavljajo:

Simon Turšič, transport – predsednik,

Vinko Kunšič, elektrodni odd. – namestnik predsednika,

Bogo Tušar, žična valjarna – član, predstavnik sindikata.

Niko Sok, OTK – namestnik, predstavnik sindikata,

Franc Pirc, mehanična delavnica – član in

Martin Čufar, plavž – njegov namestnik.

S tem preneha delo dosedanjih disciplinskih komisij pri grupah obratov.

4. Na predlog komisije za gospodarstvo je CDS potrdil cene za nove vrste elektrod, ki jih pri nas proizvajamo in sicer:

»Emona« od 320.000 do 460.000 din/t,

»Sava« od 330.000 din/t do 410.000 din/t,

»Prokron« od 2.000.000 do 2.800.000 din/t,

Crw od 1.800.000 do 2 milijona din/t.

Odobritev zaščitnih sredstev (delovnih oblek in uslužbenskih halj) je CDS odložil, dokler ne bo celotne analize zaščitnih sredstev.

5. Na predlog komisije za osnovna sredstva je CDS potrdil program amortizacijskega sklada za zamenjavo in odobril prodajo osnovnih sredstev iz reparacijskega skladišča na Blejski Dobravi.

6. CDS se tudi strinja s predlogom UO počitniških domov in Izvršnega odbora sindikalne organizacije, da v Crikvenici podjetje kupi vilo

z namenom, da povečamo zmogljivost našega doma. Za nakup je treba uporabiti sredstva, ki jih je CDS odobril za adaptacijo in popravilo sedanjega doma.

Centralni delavski svet je na tem zasedanju sprejel finančni načrt za leto 1962 – o specifičnosti tega načrta pa berite v članku »Sprejet je finančni načrt za leto 1962«.

O delu zbora ekonomske enote upravnih služb

Namen tega članka je, da naš kolektiv seznanimo s problematiko in dejavnostjo zbora EE upravnih služb.

Zbor EE upravnih služb je bil od ustanovitve do danes sklican dvakrat in to 17. 7. 1961 in 19. 10. 1961. Obakrat so bile težave pri samem sklicu zaradi udeležbe. Drugi zbor je bil sklepčen šele po tretjem sklicu, pri čemer so šefi sektorjev in vodje oddelkov morali nastopiti z vso avtoriteto, da je bila udeležba 42 odst.

Na teh dveh zboreh je bilo sklenjeno, da se formiranje in delitev osebnega dohodka izvaja po posameznih sektorjih in da naj zbori sektorjev obravnavajo problematiko izpolnitve devetmesečnega plana za leto 1961 ter podvzamejo s službami vred vse ukrepe za realizacijo finančnega in količinskega načrta.

S tem, ko je bila izvedena decentralizacija upravljanja po posameznih sektorjih, se je upravljanje v tej EE v bistvu približalo vsem proizvajalcem, tako da ne bi bilo potrebno pogostejše sklicevanje zborov vse EE. To bi bilo vse v redu če bi vsi upravljalci oziroma zbori po sektorjih razumeli bistvo njihovega dela in če bi se aktivno vključili v delo.

Dosedanje delo zborov po sektorjih je bilo takole:

Tehnični sektor se je sestel samo enkrat in to po vprašanju formiranja rezerv-

nega sklada osebnih dohodkov. Zavzel je stališče, da se rezervni sklad v tem sektorju ne formira.

Tudi komercialni sektor se je sestel enkrat zaradi istega vprašanja in sprejel enak sklep.

Splošni sektor se je sestel enkrat. Obravnaval je delitev osebnega dohodka po sektorjih, pri čemer je bil mnenja, da je splošni sektor pri tej delitvi prikrajšan, ker ne morejo znižati v masi zajetih nadur zaradi specifičnosti nedeljskih in drugih nadur vratarjev, gasivcev in šoferjev, dočim drugi sektorji lažje znižajo nadure. Mnenja so bili, da v samih sektorjih ni nobenih meril za delitev po osebnem prizadevanju, kar tudi ni pravilno.

Kadrovski sektor se je sestel štirikrat. Na prvem zboru so sprejeli sklep, da bodo postopno zniževali akontacijo od višine 25 odst., tako da bi po štirih mesecih akontacija odpadla in bi ves osebni dohodek prejemale samo kot razliko po enoti izdelka. Ta sklep je bil kasneje na tretjem zboru preklincan zaradi očitkov, da ima kadrovski sektor večje dohodke po enoti izdelka od ostalih sektorjev, pri čemer pa očitki niso upoštevali z

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

'Zaprisežen računovodja'

Ugotovitve in sklepi aktiva vodstev družbeno-političnih organizacij po vprašanju nekaterih aktualno političnih problemov naše komune.

Po analizi oziroma poročilu ObLO o izpolnitvi družbenega načrta v gospodarstvu in družbenih službah v občini Jesenice za prvo tromesečje, so člani vodstev družbeno-političnih organizacij v glavnem obravnavali najbolj pereče probleme in negativne pojave, ki v nekaterih kolektivih presegajo že vse meje in zahtevajo res nujno in odločno rešitev.

Eden od glavnih negativnih pojavov, ki ni nesporekliv samo za člane kolektiva, temveč za celotno družbo oziroma komuno, je primer obrtnega podjetja »Cokla« na Blejski Dobravi.

Danes nam je lahko popolnoma jasno, zakaj smo se kljub temu, da so samoupravni organi sprejeli sklep, da se krijejo stroški izobraževanja nekaterih članov kolektiva, morali težko boriti z upravnikom tega podjetja, ki se je temu vztrajno upiral s pripombo, da članom njihovega kolektiva ni potrebna nobena izobrazba in da Ob SS in Delavska univerza išče ta pri seminarjih samo dobiček. Zahteval je, da naj le-ti v podobnih primerih izkoristijo svoj letni dopust, stroške pa krijejo iz lastnih žepov.

Na podlagi podobnih odnosov lahko zaključimo, da je bil cilj tovariša upravnika, da so člani kolektiva čim manj izobraženi, tako v pogledu upravljanja, kakor delitve ustvarjenih sredstev. Vendar se je zadeva nekoliko obrnila. Vodstvo sindikalne podružnice je kljub temu uspelo obelodaniti nekatere nepravilne odnose, predvsem pa nepravilnosti pri delitvi

osebnih dohodkov. Čeprav jih je računovodkinja zavračala, češ, da je »zaprisežena« in da ne sme dati na vpogled plačilne liste, so vztrajali in jo dobili.

Pri 40 zaposlenih v letu 1962 in 76 milijonih realizacije v letu 1961, je imel direktor v januarju letos 94.870 din, v februarju 73.252 din in v marcu 90.980 din osebnih dohodkov.

Računovodkinja pa v januarju 71.898 din, v februarju 56.466 din in v marcu 63.860 din osebnih dohodkov. Grupa ne kvalificiranih delavcev pa v januarju od 11.000 do 15.000 dinarjev, v februarju od 9.000 do 13.000 dinarjev in v marcu od 9.000 do 17.000 din osebnih dohodkov.

Iz teh podatkov je razvidno, da se nekateri kljub izdanim ukrepom ZIS in tako resnega opozorila tovariša Tita v svojem govoru v Splitu, ne zresnijo in brez zavesti počenja nemo goče in nesporeklive stvari.

Nesporekliv je tudi primer ekonomske enote pleškarjev pri Lesnem servisu. Od planiranega skupnega dohodka v prvem tromesečju — 18.166.740 dinarjev, je bilo ustvarjenega 8.028.471 dinarjev. Realizacija osebnih do-

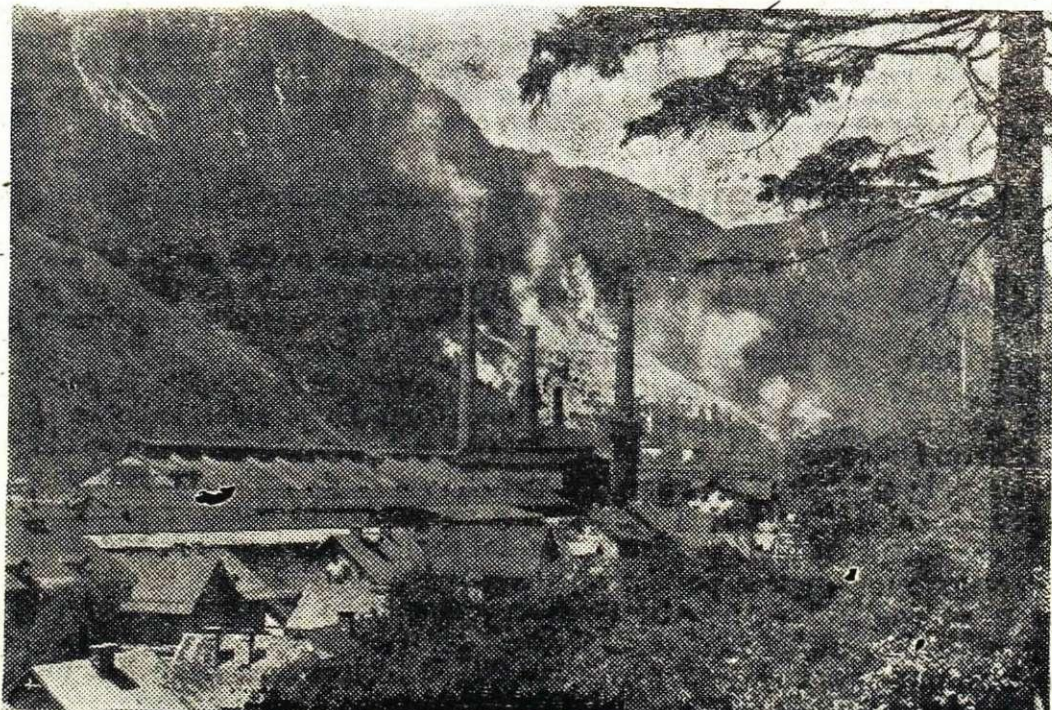
hodkov te EE pa je znašala 7.909.358 dinarjev. Pri tem je 62 zaposlenih opravilo v tem obdobju 23.211 produktivnih ur in 8.298 — v istem obdobju — neproduktivnih ur.

Obravnavan je bil tudi primer izplačevanja nagrad v Mesarskem podjetju, kjer je direktor za opravljene nadure prejel 100.000 dinarjev nagrade.

Vidno izstopa tudi primer »Hotela Pošte« na Jesenicah, ki ima znatno preveč uslužbencev proti delavcem. Od 61 zaposlenih je 11 uslužbencev, ali na 4,5 delavcev en uslužbenec. To podjetje ima tudi preveč zaposlenih, saj pride na enega zaposlenega v prvem tromesečju komaj 603.000 din prometa, ali 200.000 din na mesec, kar pa je pol premalo, če hočemo ustvariti potrebna sredstva za normalno poslovanje.

Na osnovi teh in drugih manjših nepravilnosti, ki jih je prav tako nujno treba rešiti, n. pr. previsok odstotek in nepotrebno opravljanje nadur, preveč honorarno zaposlenih, naraščanje oseb, ki prejemajo izpod 10.000 din in preko 100.000 din, nepravilno kadrovanje itd., so člani vodstev družbeno-političnih organizacij sprejeli sklep, da se še nadalje s strani ObLO in družbeno-političnih organizacij analizira gospodarsko stanje v komuni in na podlagi razprav konkretno predlaga ObLO, oziroma zboru proizvajavcev nadaljnje ukrepe, vendar s pripombo, da se že ugotovljeni pojavi ne zavlačujejo, ampak bolj smelo in hitreje rešujejo.

Zdravko Anderle

Panorama Jesenice

ŽELEZARNA JESENICE

razpisuje na podlagi člena 7 in 25. temeljnega zakona o štipendijah za šolsko leto 1962-63 naslednje

štipendije

A. ZA REDNE ŠTUDENTE NA VISOKIH IN VIŠJIH ŠOLAH

- 2 štipendiji na RMTK fakulteti — metalurški odd.
- 2 štipendiji na strojni fakulteti — strojni oddelek
- 1 štipendijo na elektro fakulteti — močni tok
- 2 štipendiji na ekonomski fakulteti
- 2 štipendiji na VEKŠ Maribor
- 1 zunanja trgovina
- 1 splošna komerciala

B. ZA REDNE DIJAKE NA SREDNJIH ŠOLAH

- 2 štipendiji na TSS — strojni oddelek
- 2 štipendiji na TSS — elektro oddelek

Štipendije bodo podeljene v višini, sprejeti po organih delavskega samoupravljanja.

Prošnje za podelitev štipendij naj zainteresirani pošljejo

Kriminalka 'Mišnica' v jeseniškem gledališču

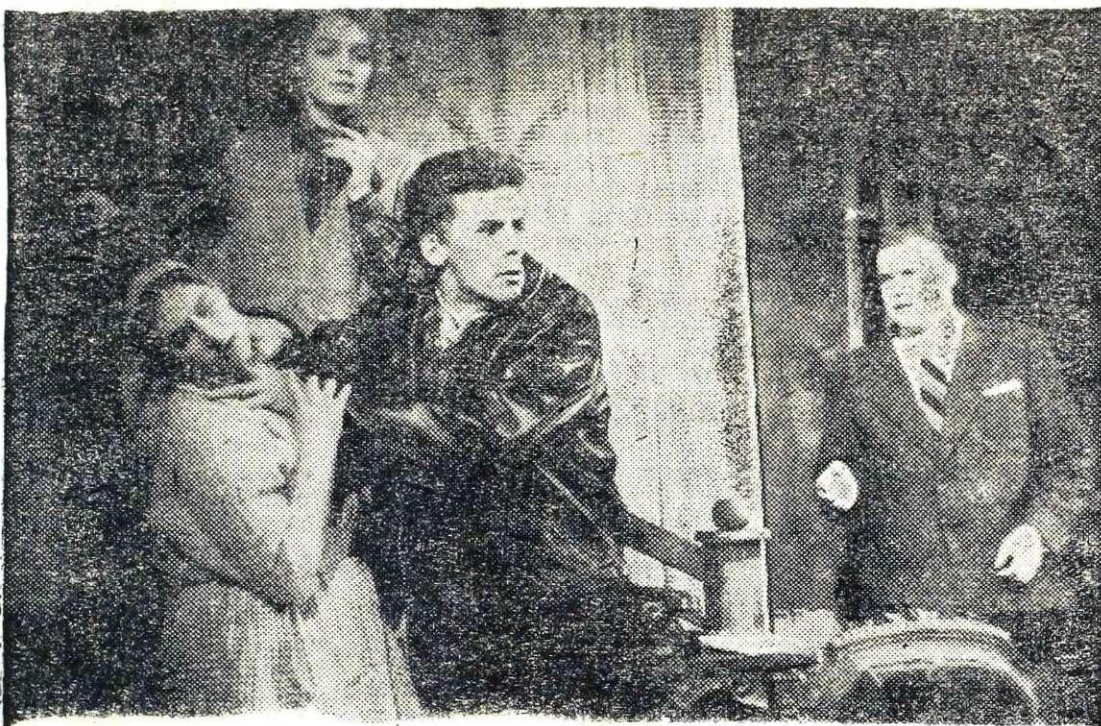
Agatha Christie je svetovno znana pisateljica kriminalnih romanov, ki jih izdajajo založniške hiše na vseh kontinentih v ogromnih nakladah. Poleg številnih romanov je napisala tudi odrsko delo, kriminalko v dveh dejanjih »Mišnico«, ki se je prav tako kot njeni romani, z velikim uspehom uveljavila.

šakova, ki jo sicer poznamo kot stalno igravko naše gledališke hiše, medtem ko se je z režijo predstavila tokrat prvič. Njena režijska koncepcija je odgovarjala osnovnim zahtevam dela, le tu in tam ne bi škodilo nekoliko več dinamike in tempa. Uspelo ji je ustvariti odgovarjajoče moreče vzdušje, ki

z ozirom na specifičnost samega dela ni bila ravno lahka.

Sceno je z rutino pripravil Bojan Čebulj in je odgovarjala situaciji v konservativnem angleškem privatnem gostišču.

Igravci Tatjana Koširjeva, Slava Maroševićeva, Marjanca Čebuljeva, Teo Lipicar,

Prizor z zadnje gledališke premiere na Jesenicah. Uprizorili so kriminalko Agathe Christie »Mišnico« v režiji Stanke Geršakove

la na odrskih deskah. Delo ima vse odlike dobrega kriminalnega romana in zaradi tega je tudi tako popularno, saj so ga v Londonu uprizorjali nepretrgoma deset let.

Jeseniško uprizoritev je režijsko pripravila Stanka Geršakova.

se v toku obeh dejanj vedno bolj stopnjuje in daje delu njegovo specifično mikavnost in gledavcu vtis naraščajoče napetosti. Lahko smo z njenim režijskim debutom zadovoljni, čeprav je treba dodati še to, da njena naloga

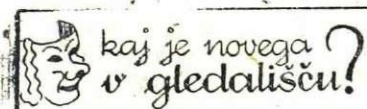
Ciril Kavalar, Stane Smolej, Franci Pogačnik in Bojan Čebulj, so se lepo ujemali ter so vsi solidno odigrali svoje vloge in s tem s svoje strani pripomogli k uspešni izvedbi dela. Nekoliko so motila večkratna zatikanja nekaterih izmed igravcev, kar kaže, da ne obvladajo besedila vedno najbolje.

Kriminalka »Mišnica« je skupaj z opero »Tremenski dukat« uspešno zaključila letošnjo sezono jeseniškega gledališča »Tone Čufar«.

K.

O zgradbi družbenih prostorov na Javorniku?

Okrog gradnje družbenih prostorov na Javorniku, oziroma o javorniškem kulturnem domu, govorimo že nekaj let. Da bo ta situacija jasnejša, sem se namenil, da jo na kratko obrazložim.

kaj je novega v gledališču?

Sobota, 9. junija 1962 ob 20. uri: Kriminalka A. Christie: MIŠNICA — Gostovanje na Dovjem.

Nedelja, 10. junija 1962 ob 15.30 uri: Kriminalka A. Christie: MIŠNICA — Gostovanje v Gorjah.

Nedelja, 10. junija 1962 ob 20. uri: Kriminalka A. Christie: MIŠNICA — Gostovanje v Zveznici.

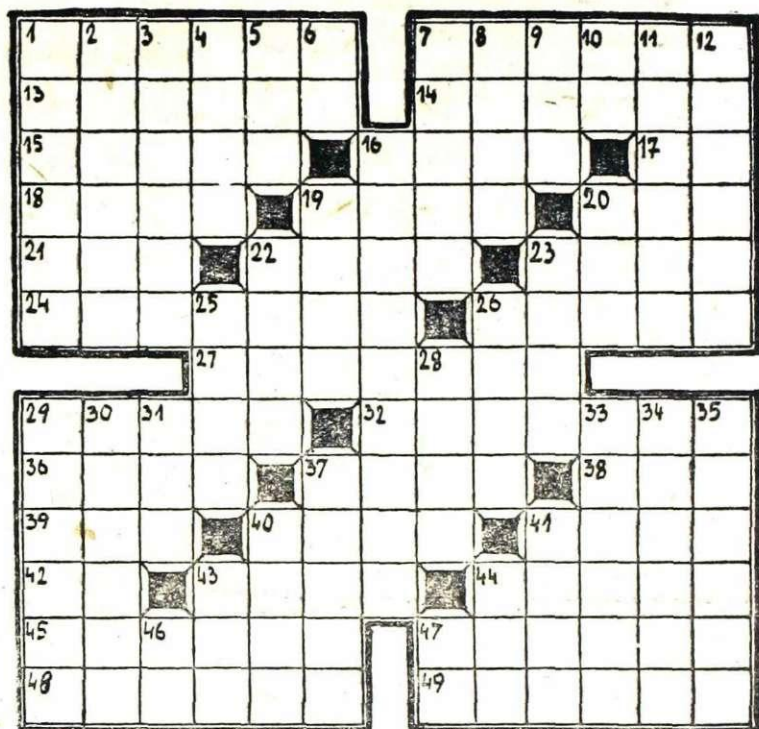
Vljudno vabljeni!

Načrti za gradnjo so dokončno izdelani in potrjeni. Dom je lociran na zemljišču, jugovzhodno od spomenika padlim borcem NOB. Stavba bo imela klet, pritličje in eno nadstropje. V kleti so prostori za kurilnico s skladiščem za kurjavo, klet za hišnika in bife, soba za godbo na pihala, delavnica za kulise, prostori za razstavo arhiva NOB, ki je še na terenu, prostori za LT, ločeno za fotoamaterje s temnico, higienski prostori in skladišče stolov in miz, ki

(Dalje na 12. strani)

REŠITEV KRIŽANKE IZ 22. ŠTEVILKE

VODORAVNO: 1. britev, 7. rezilo, 8. Amati, -v-, 9. koda, 11.em, 13. Al, 14. cena -p-, 17. Senta, 19. stetak, 20. moneta.

VODORAVNO: 1. svečenik Brame, 7. nor, zmešan, 13. vrsta rakov, 14. zgodnje sadje, mlado vino, 15. napad, naval, 16. najdaljša jugoslovanska reka, 17. simbol za američij, 18. domače žensko ime, 19. tuje žensko ime, 20. ata, 21. števniki, 22. južna rastlina, 23. arabsko moško ime, 24. določanje cene, 26. operni spev, 27. prenašanje, nositev, 29. lošč, glazura, 32. težava, neprijetnost, 36. sestavina dima, 37. prestolnica južnoameriške države, 38. natrijev klorid, 39. pod, 40. žensko ime, 41. divje race, 42. medmet, 43. gozdna poseka, 44. obrišem, 45. znana Beethovnova skladba, 47. načrtno ravnanje, način, 48. del človeškega telesa, 49. reka v Španiji, levi pritok Ebra.

NAVPIČNO: 1. čitatelj, 2. grobo sukno, 3. pogorje v Burmi, 4. zmleta žitna zrna, 5. nekdanji turški velikaš, 6. simbol za kovino, ki jo uporabljamo za izdelavo plemenitih jekel, 7. surovina valjarne 2400, 8. vulkanski izmeček, 9. ime znamenite ruske balerine Pavlove, 10. soglasnik in samoglasnik, 11. matematični znak, 12. nakana, naklep, 16. republika v FLRJ, 19. moško ime, 20. znamka težkih italijanskih tovornjakov (množ.), 22. koralni otok, 23. velika ujeda, 25. ivje, 26. žitarica, 28. velika trgovska hiša, 29. ime ameriške filmske zvezde Williams, 30. pristanišče v južni Španiji ob Sredozemskem morju

Sprejet je finančni načrt za leto 1962

Personalne vesti

(Nadaljevanje s 1. strani)

more ostati neprizadeta udeležba za osebne dohodke!

Zato je bilo sklenjeno, da pri delitvi čistega dohodka (po odbitku 15 % za federacijo) po finančnem načrtu letos ostane lanska višina udeležbe za osebne dohodke v absolutnem znesku 5 milijard 20.230.000 dinarjev, kar pomeni 83,5 % (lani prvotno 71,4 %, potem ob koncu leta 77,17 %). Vendar v končni postavitvi odstotka delitve čistega dohodka za osebne dohodke in sklade podjetja še ni bila definitivno določena višina, ker bo o tem morala spregovoriti še komisija za spremembo in sestavo pravilnika o delitvi čistega dohodka. Vendar, če bodo vse osnove predloženega finančnega načrta za leto 1962 izpolnjene, je lanska udeležba za osebne dohodke zagotovljena, vsako povečanje dohodka pa bo samo po sebi povečalo našo udeležbo.

Po obravnavi posameznih elementov strukture finančnega načrta za leto 1962 je bil sprejet naslednji predlog:

vrednost prodaje	36.040.821.000 din
stroški proizvodnje	28.958.468.000 din
dohodek od prodaje	7.082.353.000 din
15 % prispevek FLRJ	1.062.353.000 din
čisti dohodek	6.020.000.000 din
za osebne dohodke	5.020.230.000 din
ostanek čistega dohodka	999.770.000 din
Le-ta pa se deli:	
rezervni sklad podjetja	200.000.000 din
rezervni sklad ObLO	23.993.000 din
30 % prispevek v družbene investicijske sklade	232.733.000 din
skladi podjetja	515.892.000 din
5 % za LRS	27.152.000 din

To so torej osnove našega finančnega načrta za 1. 1962, katere moramo že preko leta točno izpolnjevati. Pripetilo pa se je, da smo za prve tri mesece pod načrtom prodaje za 442.000.000 (popravki so že upoštevani), predvideni stroški pa večji za 172.302.000 din,

tako da nam je zmanjkalo dohodka v znesku 259.000.000 dinarjev, za osebne dohodke pa 184.000.000 dinarjev. Dovoljeno je, da izplačane akontacije za osebne dohodke pokrijemo tudi za tisto vrednost, kar znašajo ure v povečani proizvodnji polizdelka, nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov, vendar nam tudi to še ne pokrije vsega izračunanega po cenikih za prve tri mesece letos - 123.688.000 v kosmatem znesku. Da bi to stanje, ki nas pravzaprav pritiska že od lanske jeseni, spremenili, je podvzetih že mnogo ukrepov, da bi dosegli pot k boljšim ekonomskim uspehom.

Stanko Ravnik

ZELEZAR, tednik - izdaja: Železarna Jesenice - glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. - Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

O zgradbi družbenih prostorov na Javorniku?

(Nadaljevanje z 11. strani)

bi prišli v poštev pri raznih prireditvah. V pritličju je soba za pevce, garderobe za dramski odsek, soba, kjer se nastopajoči pripravljajo za vstop na oder, oder, kulisarna, čitalnica, ki jo deli premična stena s prostori za knjižnico, prostor za šahovski odsek ter higienski prostori, bife in dvorana za dramske in glasbene prireditve. Pred jeklenim zastorom bo nameščeno platno za cinemaskopske filmske predstave.

V nadstropju so pisarne za društva in organizacije terena, projekcijska kabina za kino, predavalnica in sejna soba, ki bosta pregrajeni z gibljivo steno, prostori za

radioamaterje in še drugo. Ker je dom na Javorniku nujno potreben, pozivam vse prebivavstvo, da sodeluje pri gradnji in tako pripomore k hitrejši izgradnji in nižjim stroškom.

Vprašanje zemljišča je urejeno. Stavba je že zakoličena in lahko začnemo s prevozom gradbenega materiala. Prostovoljno delo je zato zelo zaželeno, posebno od društev in organizacij, ki bodo v domu imeli svoje prostore. Zato pristopite k organizaciji prostovoljnega dela! S tem bo dobil Javornik nov reprezentančen objekt in prepotrebne prostore, v katerih bo center kulturno-politične dejavnosti terena.

Ivan Tušar

železarski
GLOBUS

JUŽNOAFRIŠKA UNIJA - V prihodnjih desetih letih bo izvažala ta afriška država sivi grodelj na Japonsko. V celotnem obdobju je predviden izvoz za približno 90 milijonov funtov šterlingov.

KONGO - V letu 1961 so v kongoški provinci Katangi proizvedli skupno 8400 ton kobalta, kar je približno enaka proizvodnja kot v letu 1959 in za 200 ton več kot v letu 1960. Svetovna proizvodnja kobalta brez vzhodnih držav in Sovjetske zveze je bila v preteklem letu 15.350 ton, kar pomeni, da proizvajata Katanga več kot 50 odst.

svetovne proizvodnje te važne strateške kovine.

ZAHODNA NEMČIJA - V letu 1961 je izvozila Zahodna Nemčija v Sovjetsko zvezo za 270 milijonov nemških mark izdelkov železarske industrije, za 350 milijonov izdelkov strojne industrije